

ISSN (Print): 2304–5809
ISSN (Online): 2313–2167

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 1.1 (113.1) січень 2023 р.

Редакційна колегія журналу

Сільськогосподарські науки

Базалій В.В. – д-р с.-г. наук
Балашова Г.С. – д-р с.-г. наук
Бондар О.Б. – канд. с.-г. наук
Клименко М.О. – д-р с.-г. наук
Коковіхін С.В. – д-р с.-г. наук
Лавриненко Ю.О. – д-р с.-г. наук
Писаренко П.В. – д-р с.-г. наук

Історичні науки

Змерзлий Б.В. – д-р іст. наук

Юридичні науки

Бернацька Н.І. – д-р. юрид. наук
Стратонов В.М. – д-р юрид. наук

Політичні науки

Наумкіна С.М. – д-р політ. наук
Яковлев Д.В. – д-р політ. наук

Педагогічні науки

Козяр М.М. – д-р пед. наук
Рідей Н.М. – д-р пед. наук
Федяева В.А. – д-р пед. наук
Шерман М.І. – д-р пед. наук
Шипота Г.Є. – канд. пед. наук

Психологічні науки

Шаванов С.В. – канд. псих. наук

Філологічні науки

Шепель Ю.О. – д-р філол. наук

Філософські науки

Лебедева Н.А. – д-р філос.
в галузі культурології

Технічні науки

Гриценко Д.С. – канд. техн. наук
Горобей М.С. – канд. техн. наук
Дідур В.А. – д-р техн. наук
Шайко-Шайковський О.Г. – д-р техн. наук

Економічні науки

Іртищева І.О. – д-р екон. наук
Козловський С.В. – д-р екон. наук
Шапошников К.С. – д-р екон. наук

Медичні науки

Нетюхайло Л.Г. – д-р мед. наук
Пекліна Г.П. – д-р мед. наук

Ветеринарні науки

Морозенко Д.В. – д-р вет. наук

Мистецтвознавство

Романенкова Ю.В. – д-р мистецт.

Соціологічні науки

Шапошникова І.В. – д-р соц. наук

Хімічні науки

Козьма А.А. – канд. хім. наук

Військові науки

Можаровський В.М. – д-р військ. наук

Міжнародна наукова рада

Adam Wrobel – Doktor, Associate Professor (Poland)
Arkadiusz Adamczyk – Professor, Dr hab. in Humanities (Poland)
Giorgi Kvinikadze – PhD in Geography, Associate Professor (Georgia)
Inessa Sytnik – Professor, dr hab. in Economics (Poland)
Janusz Wielki – Professor, dr hab. in Economics, Engineer (Poland)
Javad Khamisabadi – Professor, PhD in Industrial management (Iran)
Michal Sojka – Doctor in Engineer (Poland)
Stanislaw Kunikowski – Associate Professor, Dr hab. (Poland)
Wioletta Wojciechowska – Doctor of Medical Sciences (Poland)

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
НБУ ім. В.І. Вернадського, Google Scholar, CrossRef, Index Copernicus.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 18987-7777Р,
видане Державною реєстраційною службою України 05.06.2012 року.

Шановні колеги!

Перед Вами спеціальний випуск наукового журналу «Молодий вчений», у якому опубліковані наукові праці учасників IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «ФІЛОЛОГІЧНІ ГОРИЗОНТИ: НАУКОВИЙ, ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ, ФІЛОСОФСЬКИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ, НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ ВЕКТОРИ», яка відбулася 14-15 жовтня 2022 року на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж». Мета проведення конференції – вивчення передових надбань у філологічній царині й проведення наукових дискусій з актуальних питань вітчизняного та зарубіжного мовознавства, лінгводидактики, національної педагогіки. Проведена конференція збила понад 200 учасників з освітніх та наукових установ України та світу, які представили свої наукові здобутки з актуальних питань прагмалінгвістики, соціолінгвістики, психолінгвістики; з інституційних трансформацій у філологічній освіті; із «креативної деструкції» в підготовці фахівців-філологів; із мовних аспектів у сучасному мас-медійному просторі; із поетики художнього тексту; із проблем лексикології, фразеології й лексикографії; із сучасних проблем лінгводидактики; із теоретичних та практичних проблем граматики. Конференція була проведена на базі філологічного факультету Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» за підтримки Департаменту гуманітарної політики Вінницької обласної державної адміністрації, Вінницької обласної ради та адміністрації коледжу на чолі з в. о. директора, відмінником освіти України Костянтином Войцехівським та методистом Тетяною Рудою, з ініціативи декана філологічного факультету, кандидата педагогічних наук, доцента Олени Марценюк та завідувачів кафедр: української філології – кандидата філологічних наук Надії Скрипник; германської та слов'янської філології – кандидата педагогічних наук Ірини Головської; зарубіжної літератури та основ риторики – кандидата філологічних наук Юлії Лебедь.

Цьогоріч, окрім генерації нових ідей в контексті вирішення актуальних проблем філології, учасники спільними зусиллями підтримали тих, хто дає нам можливість працювати на освітянській ниві. Проведено благодійну акцію з метою підтримки Збройних Сил України. У результаті співпраці було зібрано 15000 грн і переказано на *Громадську організацію «В єдності сильна Україна»*, яка дбає про нагальні потреби наших захисників. Ми надзвичайно раді нашій співпраці і тому, що можемо приєднатися до такої важливої для кожного справи.

До участі в конференції долучилися науковці провідних закладів вищої освіти та наукових установ України: Національного університету «Острозька академія». Волинського національного університету імені Лесі Українки. Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Донецького національного університету імені Василя Стуса. Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Тараса Шевченка. Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва та освіти Національного авіаційного університету. Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка. Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Державного податкового університету (м. Ірпінь). Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Відокремленого структурного підрозділу «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету». Ліцею цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Відокремленого структурного підрозділу «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій». Обласного коледжу «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка» Полтавської обласної ради. ДВНЗ «Могилів-Подільський монтажно-економічний коледж. ВСП «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва». ДПТНЗ «Гніванський професійний ліцей імені двічі Героя Радянського Союзу Р. Я. Малиновського». Комунального закладу «Вінницький ліцей № 26 імені Д. Майбороди» та ін. Серед учасників конференції були представники Республіки Польща, Естонії, Австрії, Німеччини.

У межах конференції було проведено п'ять майстер-класів різноманітного спрямування, за що особливо хочемо подякувати їх організаторам, а також спільне онлайн-засідання літератур-

но-мистецької студії «Словоцвіт» філологічного факультету Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» і літературного об'єднання імені Миколи Бажана Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Від імені організаторів конференції дякуємо всім учасникам, співорганізаторам за надану допомогу. Переконані, що результати конференції стануть у нагоді нашій науковій спільноті й сприятимуть її професійному становленню. На майбутнє запрошуємо Вас брати участь у науково-практичних заходах, які відбуватимуться на базі нашого закладу вищої освіти.

Тримаймо освітній фронт, учімося й розвиваймося попри все, стіймо на обороні української мови, культури й освіти! Бо наші захисники стоять на обороні держави і цю можливість нам виборюють! Дякуємо кожному, хто зробив свій внесок у Перемогу!

ОБОВ'ЯЗКОВО ПЕРЕМОЖЕМО!

Оргкомітет конференції

ЗМІСТ

Бабій А.П., Турлюк С.В.

Комунікативна компетентність –
основа професійної діяльності спеціаліста.....1

Гуменюк А.М.

Семіотика тексту сучасного
підручника з історії.....6

Дрейчук О.В., Ільченко О.А.

Мова та комунікація
в аспекті глобалізації культур.....10

Касіяненко О.М.

Документна комунікація наукової
діяльності в освітньому середовищі.....14

Киливник В.В., Лебедь Ю.Б.

Соціокультурні аспекти компетентності
майбутніх учителів іноземної мови.....19

Клочко Т.В., Росса О.В.

Формування мовної стійкості
здобувачів вищої освіти в умовах війни.....23

Коломієць О.М.

Способи перекладу термінів
газетних синоптичних текстів.....27

Колонюк С.М.

Метод хакатонів у навчанні мови.....31

Kushnir Alina, Parshyna Olena

British accents in screen
adaptations of Sherlock Holmes.....36

Майданик О.В.

Формування соціальної компетентності
майбутніх учителів початкових класів
у процесі професійної підготовки.....40

Марценюк О.Г.

Лінгвістика художніх творів Жозе Сарамаго
(до 100-ліття з дня народження
Жозе Сарамаго).....45

Марценюк О.Г., Кулик А.І.

Вербалізація концепту рух/motion
в англійській та українській мовах.....50

Марценюк О.Г., Ременяк С.В.

Структурно-семантичні особливості
англійських фразеологізмів-зоонімів
та їх україномовні еквіваленти.....54

Михайленко В.В., Голованюк В.А.

Образ вампіра
в світовій літературі:
інтрига переосмислення.....58

Мовчан А.Г., Хоменко Ю.В.

Сутність англомовної
військово-політичної терміносистеми.....61

Павельчук І.О.

Розвиток комунікативних навичок
у старшій школі.....65

Похилюк О.М.

Особливості тренінгових технологій
виховання лідерських якостей
майбутніх спеціалістів освітньої галузі.....69

Скрипник Н.І., Когутюк О.В.,**Волкотруб А.О.**

Сучасні освітні інструменти
як ефективний засіб підвищення
рівня інформаційно-цифрової
компетентності вчителя-словесника.....75

Сорочан А.М.

Перифразові номінації
в художньому дискурсі
перекладної підліткової літератури.....82

Федорцова О.Г.

Системний підхід
до впровадження інноваційних практик
в процесі підготовки
майбутніх фахівців-філологів.....86

Цепкало Т.О.

Туристичні терміни та професіоналізми
в сучасному українському часописі
«Вічний мандрівник».....88

Чорнодон М.І.

Особливості висвітлення
гендерних концептів
в сучасному мас-медійному просторі.....93

Яковенко Т.В.

Своєрідність рецепції
сюжетно-образного матеріалу
Біблії у поемі Юрія Клена
«Попіл імперій»
в інтертекстуальному
та культурологічному аспектах.....97

CONTENTS

Babiy Alla, Turliuk Svitlana

Communicative competence is the basis
of the professional activity of a specialist.....1

Humeniuk Anna

Semiotics of the text
of modern tutorial on history.....6

Dreychuk Olesia, Ilchenko Oksana

Language and communication
in the aspect of globalization of cultures.....10

Kasiianenko Olha

Documentary communication of scientific
activities in the educational environment.....14

Kylyvnyk Victoria, Lebed Iuliia

Socio-cultural aspects of the competence
of future teachers of foreign languages.....19

Klochko Tetiana, Rossa Olena

Formation of language resistance of higher
education students in the conditions of war.....23

Kolomiets Olena

Methods of translating the terms
of newspaper synoptic texts.....27

Koloniuk Serhii

The hackathon method in language teaching...31

Kushnir Alina, Parshyna Olena

British accents in screen
adaptations of Sherlock Holmes.....36

Maidanyk Olena

Promotion of social competence
of future primary class teachers
in the process of professional training.....40

Martseniuk Olena

Linguistics of Jose Saramago's works of art
(dedicated to the 100th anniversary
of the birth of Jose Saramago).....45

Martseniuk Olena, Kulyk Anzhelika

Verbalization of the concept of motion
in English and Ukrainian languages.....50

Martseniuk Olena, Remeniak Sophia

Structural and semantic features
of English phraseological units with a zoonym
component and their Ukrainian equivalents.....54

Mykhailenko Victoriia, Holovaniuk Valentina

The image of the vampire in world literature:
the intrigue of reconciliation.....58

Movchan Larysa, Khomenko Yuliia

The nature of the military-political
terminological system.....61

Pavelchuk Inna

Development of the communicative
skills in the senior school.....65

Pokhyliuk Olena

Features of training technologies
for educating the leadership qualities
of future specialists in the educational field.....69

Skrypnyk Nadiia, Kohutiuk Oksana,

Volkotrub Arkadiy
Modern educational tools as an effective means
of raising the level of informational and digital
competence of a teacher-philologist.....75

Sorochan Alina

Periphrase nominations in artistic discourse
of translated juvenile literature.....82

Fedortsova Olena

A systematic approach to the innovative
practices implementation during the process
of training future philologist specialists.....86

Tsepikalo Tetiana

Tourist terms and industry words in modern
ukrainian magazine "Eternal traveller".....88

Chornodon Myroslava

Coverage of gender concepts
in the modern mass media space.....93

Yakovenko Tetiana

The uniqueness of the reception
of plot-picture material of the Bible
in the poem of Yuri Klena "Ashes of empires"
in intertextual and cultural aspects.....97

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-113.1-18>

УДК 378.011.3-051:81]:37.018.43

Скрипник Н.І., Когутюк О.В.Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**Волкотруб А.О.**Відокремлений структурний підрозділ «Чернятинський фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

Анотація. У даній статті розглядаються особливості впровадження дистанційного навчання в сучасну систему освіти. Цілі й завдання реформування освіти вимагають від майбутніх учителів української мови, упровадження не лише нових педагогічних технологій, методів і прийомів, а й інноваційних форм організації навчання. Визначено сутність майбутнього філолога нової формації. Описано актуальність розвитку дистанційної форми навчання в Україні. Нині дистанційне навчання перспективне і має право на існування, адже спонукає здобувачів освіти до самостійної роботи, сприяє підвищенню кваліфікації вчителів філологічних дисциплін та індивідуалізації процесу професійного становлення майбутнього вчителя-словесника, налаштовує на абсолютно нові можливості для креативного самовираження. Схарактеризовано доцільність використання сучасних освітніх інструментів для досягнення високого рівня володіння інформаційно-цифровою компетентністю. Закцентовано увагу на тому, що здобувачі вищої освіти повинні вміти ретельно добирати інструменти для підготовки до вивчення нового матеріалу, до виконання завдань; організовувати освітнє спілкування через Google for Education, Meet, Zoom, Skype, Viber; розміщувати на навчальній платформі закладів освіти чи в мережі Інтернет (Classroom, Moodle, Google-диск) мультимедійні матеріали (презентації, відеоролики тощо). Дистанційне навчання не передбачає відвідування закладу вищої освіти та здійснюється за допомогою комп'ютерної техніки, а тому цифрові онлайн інструменти відіграють основну роль, оскільки заняття відбуваються віддалено. З'ясовано, що освітній інструмент – це застосунок, програма або сервіс, за допомогою якого реалізується певна взаємодія між учасниками освітнього простору та викладачем. Здійснено огляд інструментів та ресурсів, підготовлено приклади їх застосування на всіх етапах освітнього процесу. Завдяки широкому вибору сучасних засобів можна створювати різні завдання, вправи на основі відео та аудіо матеріалів, текстової та графічної інформації, ілюстрованого матеріалу. Сучасний учитель-словесник повинен бути професійно мобільним, володіти самостійністю мислення, мовлення та гнучким менталітетом у рішенні складних завдань.

Ключові слова: освітній простір, інформаційно-комунікаційні технології, цифрова компетентність, сучасні освітні інструменти, дистанційне навчання.

Skrypnyk Nadiia, Kohutiuk OksanaCommunal Higher Education Institution
"Vinnytsia Humanities Pedagogical College"**Volkotrub Arkadiy**Separate Structural Unit "Chernyatinsky Vocational College of
Vinnytsia National Agrarian University"

MODERN EDUCATIONAL TOOLS AS AN EFFECTIVE MEANS OF RAISING THE LEVEL OF INFORMATIONAL AND DIGITAL COMPETENCE OF A TEACHER-PHILOLOGIST

Summary. This article examines the features of the implitation of distance learning into the modern education system. The goals and tasks of education reform require future teachers of the Ukrainian language to introduce not only new pedagogical technologies, methods and techniques, but also innovative forms of teaching organization. The essence of the future philologist of the new formation is defined. The relevance of the development of distance education in Ukraine is described. Currently, distance learning is promising and has the right to exist, because it encourages students to work independently, promotes the improvement of the qualifications of teachers of philological disciplines and the individualization of the process of professional formation of a future teacher-philologist, and provides completely new opportunities for creative self-expression. The expediency of using modern educational tools to achieve a high level of information and digital competence is characterized. Emphasis is placed on the fact that students of higher education should be able to carefully select tools for preparing for learning new material, for completing tasks; organize educational communication through Google for Education, Meet, Zoom, Skype, Viber; place multimedia materials (presentations, videos, etc.) on the educational platform of educational institutions or on the Internet (Classroom, Moodle, Google Drive). Distance learning does not involve visiting an institution of higher education and is carried out with the help of computer technology, so digital online tools play a major role, since classes take place remotely. It was found that an educational tool is an application, program or service, which is used to implement a certain interaction between the participants of the educational space and the teacher. An overview of tools and resources was carried out, examples of their application at all stages of the educational process were prepared. Thanks to a wide selection of modern tools, you can create various tasks, exercises based on video and audio materials, text and graphic information, and illustrated material. A modern lexicographer must be professionally mobile, have independent thinking and speech, and a flexible mentality in solving complex tasks.

Keywords: educational space, information and communication technologies, digital competence, modern educational tools, distance learning.

Постановка проблеми. З кожним роком відчуваємо стрімку зміну світу, а відтак розвиваються технології, з'являються нові винаходи і можливості. Сучасному вчителю-філологу вже недостатньо мати якісні знання, уміння, бо розвиток новітніх засобів навчання вимагає від фахівців постійного удосконалення, а процес викладання має відбуватися з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Тому сьогодні необхідно сформувати в учасників освітнього простору ряд ключових та предметних компетентностей, які забезпечать успіх у професійно орієнтованій діяльності майбутнього вчителя. Нинішній стан розвитку освіти – це запровадження сучасних освітніх інструментів, що впливають на ефективність процесу навчання.

Педагог сучасної української школи повинен володіти інформаційно-цифровою компетентністю. Інформаційно-комунікаційні технології (Information and Communication Technologies, ICT) – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, показу і використання інформації в інтересах її користувачів. Вираз вперше було використано в 1997 р. у доповіді Денніса Стівенсона для уряду Великобританії [1, с. 22].

Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують та підтримують інформаційні процеси, тобто процеси пошуку, збору, передачі, збереження, накопичення, тиражування інформації та процедури доступу до неї. Можна також констатувати, що процес інформаційних перетворень у світі є незворотним, адже створюється нова карта світу – інформаційно-цифрова, яка відбиває стан цієї царини в кожному регіоні.

Ключовим завданням використання інноваційних технологій на заняттях у гуманітарно-педагогічному коледжі є не чимшвидше зробити зі студентів компетентних фахівців у педагогічній галузі, а залучити якомога більше учасників до активної роботи, допомогти їм знайти мовну, соціокультурну, комунікаційно-мовленнєву та навчальну мотивацію [11, с. 206].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій психолого-педагогічній літературі зустрічаємо низку публікацій про: проблеми впровадження дистанційних технологій у освітній простір закладів вищої освіти, про інноваційні підходи до професійного розвитку педагогічних, науково-педагогічних працівників (М. Кириченко) [9, с. 16–30]. Науково-педагогічні засади дистанційного навчання розробляли такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як В. Биков, К. Бугайчук, Р. Гуревич, Г. Гордійчук, Л. Данькевич, М. Кадемія, Л. Коношевський, Д. Опеншоу, М. Жалдак, Ю. Жук, В. Кухаренко, В. Олійник, В. Рибалко, О. Самоїленко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко, В. Фандей, І. Ален, Е. Банадос, Р. Бел, Дж. Блумстук, Д. Кіган, Б. Коліс, Дж. Коумі, Дж. Мунен, М. Торп та ін.

Варто зауважити, що багато вчених у своїх працях відмічають про недостатній рівень цифрових компетентностей педагогів – Д. Галкін, Б. Гірш, Г. Крибер, Р. Мартін, Л. Манович, О. Овчарук, О. Спінрін та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Цілком погоджуємось із думкою В. Кременя, який зауважує, що якісна

освіта повинна розкривати та розвивати задатки й обдарування особистості, а також забезпечувати максимальну реалізацію її потенціалу [6]. Отже, сьогодення вимагає реформування освітнього середовища, цей факт актуалізує проблему використання потенціалу ІКТ як інструменту підвищення якості вищої освіти, а без педагога нової формації, який виконує в освітньому процесі різні ролі, а саме: наставника, коучера, фасилітатора, консультанта, менеджера, модератора, тьютора, агента сучасних змін, будь-які нововведення та зміни будуть нездійсненними.

Традиційне навчання носить репродуктивний характер. А сучасні форми інноваційних технологій дають можливість створення якісного нового інформаційного освітнього простору, бо активно розвиваються технології e-learning: віртуальні аудиторії, віртуальні навчальні заклади, Веб-квести, Блоги, Блог-квести, важливим є створення мобільного навчання (m-learning), метою якого є навчання в будь-якому місці, у зручний час та ін. [5, с. 13]. Тобто, у процесі очної форми навчання у закладах вищої освіти є можливість використовувати освітнє середовища без кордонів.

Мета статті – схарактеризувати можливості впровадження та обґрунтувати ефективність використання сучасних онлайн інструментів для підвищення рівня цифрової компетентності вчителя-словесника під час реалізації дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу досліджень. Упровадження дистанційної форми навчання розширює можливості самореалізації викладача, збагачує педагогічну майстерність співпраці в освітньому просторі. М. Кадемія зауважує, що сьогодні найбільше використовується в освітньому просторі модель змішаного навчання як інструмента модернізації сучасної освіти та передбачає створення нових педагогічних методик, що базуються на інтеграції традиційних підходів, методів, принципів до організації освітнього середовища (аудиторного навчання й електронного) [5, с. 14].

Введення змішаного навчання під час карантину, воєнного стану в нашої країні є одним із видів інновацій в організації професійної освіти, адже таке здобуття знань надає учасникам освітнього процесу не лише доступ до нетрадиційних джерел інформації, а й стає ефективним засобом для розвитку інтелектуальних здібностей студентів, формування цифрової грамотності, потенціалу і готовності здобувачів вищої освіти до розв'язання на креативній основі комунікативних і комунікаційних завдань, які постають перед ними нині та очікують у майбутньому в професійній діяльності. Таким чином, ресурсні можливості дистанційного навчання можуть зайняти своє місце в системі сучасної цифрової комунікації, оскільки при вдалій її організації вона має забезпечувати якісну підготовку майбутніх фахівців, що відповідає вимогам реформування освіти, тобто новим високим і дієвим якостями освітньої галузі.

Суть такої інновації ґрунтовно висвітлено у наказі Міністерства освіти і науки України від 24.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235 визначено, що *дистанційне навчання* – це індивідуалізований процес набуття

знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми рівнями тощо (Положення про дистанційне навчання, наказом МОН за № 466 від 24 квітня 2013 року).

Дистанційна форма спілкування вимагає досконалого володіння мовним матеріалом й умінь його репрезентувати аудиторії, ІКТ-грамотності, культури усного та писемного мовлення [11, с. 206]. У методичній системі підготовки студентів гуманітарно-педагогічного коледжу, дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів, активне спілкування між студентами групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу й сприяє удосконаленню мовлення.

Володіння базовими Інтернет-сервісами й технологіями, які є складниками ІКТ-компетентності педагога, стає нині однією з найважливіших умов досягнення високого рівня професіоналізму практично в будь-якій сфері діяльності, є невід'ємною частиною моделі сучасної освіти [3].

Так, у Концепції «Нова українська школа» зазначається, що «наскрізне застосування ІКТ в освітньому просторі та управлінні закладами освіти і системою освіти має стати інструментом забезпечення успіху нової української школи», а «запровадження ІКТ в освітній галузі має перейти від одноразових проєктів у системний процес, який охоплює всі види діяльності» [7]. Серед закріплених Законом України «Про освіту» [4] та в Концепції «Нова українська школа» [7] ключових компетентностей, які має набути здобувач освіти, однією з основних, що формуються на кожному занятті, є інформаційно-цифрова. Ефективне впровадження в освітній процес ІКТ

сприяє набуттю майбутніми вчителями-філологами навичок критичного сприйняття інформації, вчить виявляти недостовірну інформацію, відрізняти факти від суджень, користуватися можливостями медіа, тобто здійснювати системну роботу з упровадження медіа грамотності.

Цифрова трансформація української освіти має на меті підвищення її якості, досягнення нових освітніх результатів, адекватних вимогам сучасного цифрового суспільства. У цифровому середовищі освіта майбутніх педагогів протікає в умовах цифрового освітнього простору, метою якого є розвиток цифрової компетентності особистості [2]. Отже, цифровізація навчання дозволяє збільшити віртуальну мобільність студентів, а сучасні умови здобуття знань уже сьогодні змінюють традиційну систему освіти у напрямку формування її нової якості, а саме електронної системи освіти.

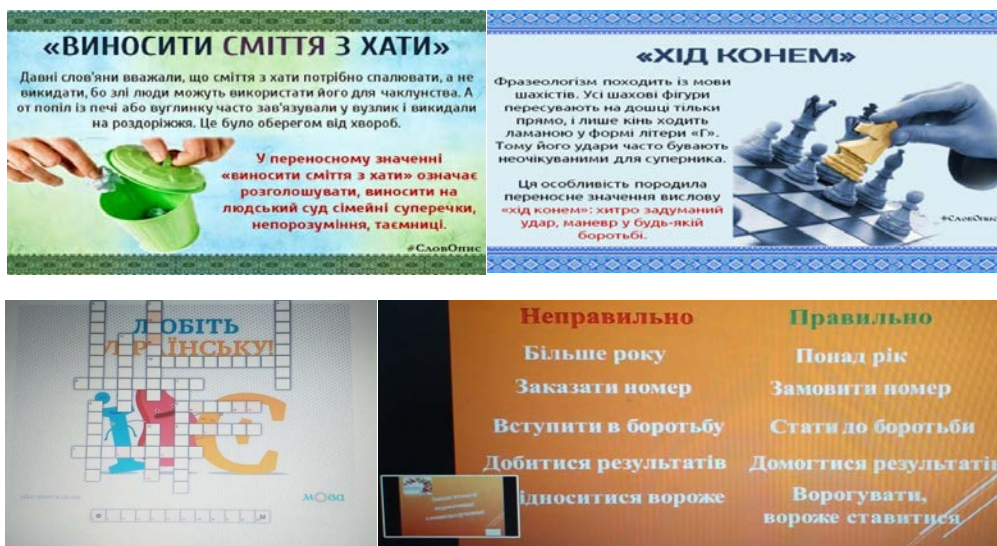
На основі аналізу визначень науковців з'ясовано, що цифрові технології – це заснована на методах кодування і передачі інформації дискретна система, що дозволяє здійснювати безліч різнопланових завдань за найкоротші проміжки часу. Саме швидкодію і універсальність цієї схеми зробили ІТ-технології настільки затребуваними [14].

Цифрові інструменти в освітньому процесі використовуються для: підготовки до вивчення нового матеріалу, подання нової інформації, тренування, виконання завдань, перевірки знань, рефлексії, комунікації між студентами та викладачами.

Для створення однакових технічних умов щодо навчання та взаємодії під час освітнього простору потрібне єдине віртуальне навчальне середовище (VLE – Virtual learning environment), завдяки якому студенти отримують доступ до навчального контенту. Відтак, навчальна платформа – це комплексне рішення, яке розроблене для забезпечення освітнього процесу.

У Комунальному закладі вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» такою навчальною платформою є «Google for Education», система управління навчанням *Collaborator* та інші.

Наведемо приклади застосування окремих онлайн інструментів для організації освітнього простору для студентів гуманітарно-педагогічного коледжу. Від теорії – до практики.

Електронне опитування виступає однією із інноваційних форм контролю якості знань студентів, для спільної взаємодії використовуються сервіси

Google Classroom: Google Groups, Google Docs, Google календар, Google Drive і Gmail, електронна пошта, що зручно для обговорення. Результатом цієї діяльності є встановлений зворотний зв'язок. Також платформа дозволяє за допомогою **Google-форм** збирати відповіді студентів і потім проводити автоматичне оцінювання результатів тестування.

Останнім часом усе більшої популярності набуває використання на заняттях із української мови креолізованих текстів. *Креолізовані тексти* – це складне текстове утворення, що поєднує вербальні та невербальні елементи. Разом вони впливають на читача, створюючи комплекс образів, які супроводжують зміст прочитаного. Перш за все, це комікси, буктрейлери, хмари слів, буклети, фотоколажі, скрапбукінг (скрап-листівка), дудли, кардмейкінг (*Kreolizovani teksty: nestandardnyi pidkhid do vuvchennia literatury*).

Комікс як один з інноваційних методів. Комікс – це переплетення візуального та словесного. Вони ефективні, тому що залучають студентів до активного навчання, здобувачі освіти отримують на практиці *ключові навички*, такі як *письмо, читання, мова і спілкування*.

Хмара слів ідеально підходить для збагачення і активізації словникового запасу студентів, сприяє швидкому запам'ятовуванню навчального матеріалу. Сервісом для створення хмар слів є *WorldCloud.pro, Mentimeter*.

Завдання. Онлайн конкурс плакатів і фотоколажів.

Варто акцентувати на тому, що мета інтерактивного навчання – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учасник освітнього простору відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність [12, с. 50].

Методика формування навичок письма залежить від поставленої мети. Окремим підвидом навчального письма можна виділити креативне письмо. Під цим видом письма розуміють вправи

продуктивного характеру різного ступеня складності, різноманітні за формами та змістом, часто у формі гри.

Завдання. ТВІР-ОПИС. Кубування є методом навчання, що полегшує розглядання різних сторін теми, це приклад ігрової методики. Цей підхід передбачає використання кубика із написаними на кожному його боці вказівками щодо напрямку мислення та письма [13].

1. Назвіть, опишіть

Чорнобровці – квіти-символи України.

2. Порівняйте

Коричневі квіти чорнобровців схожі на карі очі, жовті – на маленького соняшника.

3. Назвіть асоціацію

Чорнобровці нагадують про тепле літечко. Клумби чорнобровців викликають асоціації зі шкільним подвір'ям, з квітником у бабусі.

4. Проаналізуйте

Квіти чорнобровців дрібні, жовтогарячі, із темними оксамитовими пелюстками, мають густий, терпкуватий запах. Листочки темно-зелені, дрібненькі. Стебельце міцне.

5. Застосуйте

Настій із квітів чорнобровців поліщує зір, олія з чорнобровців допомагає при опіках, чай – при болях у шлунку, якщо до нього додати одну ложку меду – то буде ефективний заспокійливий засіб.

6. Оцініть

Чорнобровцями потрібно прикрашати своє подвір'я і за потреби використовувати квіти чорнобровців для лікування.

Творче завдання. Написати власне висловлювання. Стратегія РАФТ (пліт). Рафт – це педагогічний метод, який дозволяє створювати письмові тексти за обраною темою, відмінні в тематичному відношенні. Рафт – це сучасний інструмент розвитку мовлення.

Р (роль) хто пише?	А (аудиторія) для кого розповідаєш?	Ф (формат) у якій формі будується твое висловлювання?	Т (тема) про що твоя розповідь?
літописець блогер	підписники козаки іноземці українці друзі	відеоблог пост літопис (запис подій)	Бережи мову! Твої слова важливі.

АБО:

Р (роль) хто пише?	А (аудиторія) для кого розповідаєш?	Ф (формат) у якій формі будується твое висловлювання?	Т (тема) про що твоя розповідь?
історик студент	жителі планети жителі України	звернення текст-міркування смс-повідомлення легенда есе	Збереження культурної спадщини. Рослинний і тваринний світ України.

Наприклад, ми можемо запропонувати студентам написати текст у вигляді чату або фейсбук-

сторінки, що у сучасному світі чудово підходить для завдання на дистанційному навчанні та ін.

Фейсбук-сторінка Олеси Лященко

Виконала: Гуменюк Дарина

Акрівірш – поетичний твір, у якому початкові літери кожного рядка при читанні згори вниз, утворюють слово або фразу. Криптографія є одним з важливих засобів, що дозволяють зберегти в таємниці знання. Криптографічні методи з'явилися з виникненням писемності і успіш-

но розвиваються в теперішній час у зв'язку з вдосконаленням інформаційних технологій та технічних інструментів обробки та передачі інформації [10].

Завдання. Написати АКРОВІРШ на слова дума та пісня.

11. Скрипник Н. І. Дистанційна форма навчання в методичній системі підготовки студентів гуманітарно-педагогічного коледжу. *Innovative and information technologies in educational processes. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology*. Monograph 38. Katowice, Poland, 2020. P. 205–212.
12. Сучасні педагогічні технології / Автор-укладач Федорчук Е. І. Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. 212 с.
13. Федьович І. «Метод розвитку та формування критичного мислення». URL: <https://sites.google.com/site/portfoliofedovic/metodichna-skarbnica/kriticne-mislenna> (дата звернення: 22.10.2022).
14. Цифрові технології – це майбутнє людства. URL: <http://hinews.pp.ua/kompyuteri/5035-cifrov-tehnologiyi-ce-maybutnye-lyudstva.html> (дата звернення: 20.10.2022).
15. Salen, K., and Zimmerman E. *Rules of Play: Game Design Fundamentals*. Cambridge: MIT Press, 2003. 688 p.

References:

1. Antopolskyi A. B., Vyhurskyi K. V. (1999) Kontseptsiiia elektronnykh bibliotek [The concept of electronic libraries]. *Elektronni biblioteki – Electronic libraries*, t. 2, vol. 2, pp. 22.
2. Henseruk H. R., Martyniuk S. V. (2019) Rozvytok tsyfrovoy kompetentnosti maibutnykh uchyteliv v umovakh tsyfrovoho osvithnoho seredovyshcha zakladu vyshchoi osvity [Development of digital competence of future teachers in the digital educational environment of a higher education institution]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*. Odesa, vol. 19, t. 2, pp. 158–162.
3. Dehtiarova H. A. (2015) IK-kompetentnist uchyteliv filolohichnykh dystsyplin: sut i struktura [IC competence of teachers of philological disciplines: essence and structure]. *Nova pedahohichna dumka – A new pedagogical thought*, no. 2, pp. 193–200.
4. Zakon Ukrainy "Pro osvitu" [Law of Ukraine "On Education"]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (accessed October 20, 2022).
5. Kademiiia M. Yu. (2014) Suchasni pedahohichni tekhnolohii navchannia doroslykh [Modern pedagogical technologies for teaching adults]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy – Theory and practice of social systems management*, no. 2, pp. 11–17.
6. Kremen V. (2013) "Iakisha osvita i novi vymohy chasu" ["Quality education and new requirements of the time"]. *Dyrektor shkoly, litseiu, himnazii – Director of a school, lyceum, gymnasium*, no. 4, pp. 4–11.
7. Nova ukrainska shkola. Kontseptsiiia [New Ukrainian school. Concept]. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (accessed October 15, 2022).
8. Ovcharuk O. V., Soroko N. V. (2015) Zahalni pidkhody do problemy otsiniuvannia informatsiino-komunikatsiinykh kompetentnostei v systemi osvity vprodovzh [General approaches to the problem of assessing information and communication competences in the education system]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya No 2 – Scientific journal of the M. P. Drahomanov NPU. Series No. 2. Computer-oriented learning systems*. Kyiv: NPU imeni M. P. Drahomanova, no. 16 (23), pp. 145–148.
9. UMO NAPN Ukrainy (2016) *Profesiyni rozvytok ta upravlinnia liudskymy resursamy v systemi pisliadiplomnoi pedahohichnoi osvity v konteksti transformatsii osvity Ukrainy* [Professional development and management of human resources in the system of postgraduate pedagogical education in the context of the transformation of education in Ukraine]. Kyiv. (in Ukrainian)
10. Pustovit T. M., Dudatieva V. M. Akrovirsh yak vyd tainopysu v Davnii Rusi (sotsiokulturni aspekty kryptohrafii) [Acroverse as a type of secret writing in Ancient Rus (socio-cultural aspects of cryptography)]. Available at: http://ir.lib.vntu.edu.ua/pustovit_akrovirch (accessed October 23, 2022).
11. Skrypnyk N. I. (2020) Dystantsiina forma navchannia v metodychnii systemi pidhotovky studentiv humanitarno-pedahohichnoho koledzhu [Distance form of education in the methodical system of training students of humanitarian and pedagogical college]. *Innovative and information technologies in educational processes. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology*. Monograph 38. Katowice, Poland, pp. 205–212.
12. Fedorchuk E. I. (ed.) (2006) *Suchasni pedahohichni tekhnolohichni* [Modern pedagogical technological]. Kamianets-Podilskyi: АБЕТКА. (in Ukrainian)
13. Fedovych I. "Metod rozvytku ta formuvannia krytychnoho myslennia" ["Method of development and formation of critical thinking"]. Available at: <https://sites.google.com/site/portfoliofedovic/metodichna-skarbnica/kriticne-mislenna> (accessed October 22, 2022).
14. Tsyfrovi tekhnolohii – tse maibutnie liudstva [Digital technologies are the future of humanity]. Available at: <http://hinews.pp.ua/kompyuteri/5035-cifrov-tehnologiyi-ce-maybutnye-lyudstva.html> (accessed October 20, 2022).
15. Salen, K., and Zimmerman E. (2003) *Rules of Play: Game Design Fundamentals*. Cambridge: MIT Press. (in English)